

สรุปข่าวการระบาดระหว่างวันที่ 22 – 28 กันยายน 2545

โดย นางอุบลรัตน์ นฤพนธ์จิรกุล

น.พ. ชนิศ เสริมแก้ว

กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

รายงานการเกิดโรค/การระบาดใหม่

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
คอตีบ(Diphtheria) อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี	สสจ.ปทุมธานี 27 ก.ย.45	ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคคอตีบ 1 ราย เป็นเด็กชาย อายุ 11 ปี อาศัยอยู่ที่พักคนงานก่อสร้าง หมู่ 3 ต. คลองสาม อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 18 ก.ย.2545 ด้วยอาการหวัด คัดจมูก เจ็บคอ แน่นหน้าอก เข้ารับการรักษาที่ รพ.ธัญบุรี และส่งต่อไปที่ รพ.ปทุมธานี ในวันที่ 20 ก.ย. แพทย์สงสัยโรคคอตีบ แต่เนื่องจากไม่มี Diphtheria antitoxin จึงส่งต่อผู้ป่วยไปที่ รพ.บิราศนราดรุร วันที่ 21 ก.ย. 2545 ขณะนี้ยังรักษาอยู่ ผู้ป่วยไม่เคยมีประวัติการได้รับวัคซีนใด ๆ เนื่องจากคลอดที่บ้าน ที่ จ. สกลนคร และย้ายติดตามบิดามารดาซึ่งมีอาชีพรับจ้างก่อสร้างไปเรื่อย ๆ คณะเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบได้ทำการค้นหาผู้ป่วยรายอื่น และผู้สัมผัส พร้อมทั้งทำ throat swab ให้ยาแก่ ผู้สัมผัสใกล้ชิดที่มีอาการเจ็บคอ ให้วัคซีนและให้สุขศึกษาประชาสัมพันธ์ เพื่อการควบคุมป้องกันโรคในพื้นที่แล้ว	ติดตาม สถานการณ์
ปอดบวม (Pneumonia: Legionella spp.) อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา	รพ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 27 ก.ย.45	ได้รับรายงานผู้ป่วยโรค ปอดบวม 1 ราย เป็นชาย อายุ 51 ปี อยู่ที่ ต.หาดใหญ่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 12 ส.ค.2545 เข้ารับการรักษาที่ รพ. หาดใหญ่ วันที่ 26 ส.ค.45 เก็บตัวอย่างเสมหะ ส่งเพาะเชื้อที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พบเชื้อ Legionella spp. อาการทุเลา กลับบ้านได้ในวันที่ 2 ก.ย. 45 จากการสอบสวนเบื้องต้น ทราบว่าผู้ป่วยมีการติดเชื้อ HIV และ TB ซึ่งรับการรักษาเป็นประจำอยู่แล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการสอบสวนสภาพแวดล้อมในพื้นที่เกิด	ติดตาม สถานการณ์

		โรค	
--	--	-----	--

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
ไข้สมองอักเสบ (ตาย) (Encephalitis, death) จ.เชียงใหม่	สสจ.เชียงใหม่ 27 ก.ย.45	ได้รับรายงานผู้ป่วย 2 ราย เสียชีวิต 1 ราย <u>รายที่ 1</u> ชาย อายุ 55 ปี อยู่ที่ ต.แม่แรม อ.แม่ริม จ. เชียงใหม่ เริ่มป่วย 3 ก.ย.2545 ด้วยอาการไข้สูง ซึม เข้ารับการรักษาที่ รพ.นครพิงค์ วันที่ 10 ก.ย.2545 ขณะนี้ยังรักษาอยู่ <u>รายที่ 2</u> หญิง อายุ 23 ปี เป็นครูสอนพลศึกษา รร. อนุบาลเชียงใหม่ ที่อยู่เป็นบ้านเช่าใน ต.สุเทพ อ. เมือง เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 7 ก.ย. 2545 ด้วยอาการ ไข้หวัด มีน้ำมูก ปวดศีรษะ ต่อมา วันที่ 14 ก.ย. หลังจากพานักเรียนไปเข้าค่าย(วันที่ 11-13 ก.ย.) มีอาการปวดศีรษะมาก กินยาไม่หาย เข้ารับการรักษาที่ รพ.ราม 2 มีอาการไข้สูงอีกครั้ง และชัก อาการไม่ดีขึ้น เสียชีวิตในวันที่ 19 ก.ย. 2545 แพทย์ได้เก็บ ตัวอย่างน้ำไขสันหลัง ส่งตรวจที่ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ขณะนี้ยังไม่ทราบ ผลการตรวจ	ติดตามผลทาง ห้องปฏิบัติการ และสถานการณ์
อุจจาระร่วงอย่าง แรง (Severe diarrhea) จ. ระยอง	สสจ.ระยอง 27 ก.ย.45	สัปดาห์นี้ ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วงอย่าง แรง ตรวจพบเชื้อ <i>Vibrio Cholerae</i> El Tor inaba 6 ราย เป็นชาย 4 ราย หญิง 2 ราย อายุ 3-45 ปี เริ่ม ป่วยวันที่ 15, 16, 19, 19, 20, 21 ก.ย. 2545 ในเขต อ. บ้านฉาง ต.สำนักท้อน 1 ราย อ.เมือง 5 ราย จาก ต. เนินพระ 3 ราย และ ต.มาบตาพุด 2 ราย จากการ สอบสวนโรคเบื้องต้น พบว่า ผู้ป่วยทุกรายให้ ประวัติว่า รับประทานอาหารปรุงสำเร็จ จากตลาดใกล้เคียง รับประทานเป็นประจำ จึงคาดว่าตลาด น่าจะเป็น แหล่งแพร่โรคที่สำคัญ ซึ่งทางเทศบาลระยอง ได้ ดำเนินการล้างตลาดแล้ว และเฝ้าระวังโรคในพื้นที่ อย่างใกล้ชิด	ติดตาม สถานการณ์

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
อุจจาระร่วงอย่างแรง (Severe diarrhea) จ. ปัตตานี	สสจ. ปัตตานี 27 ก.ย.45	สัปดาห์นี้ ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วงอย่างแรง ตรวจพบเชื้อ <i>Vibrio Cholerae</i> El Tor inaba 2 ราย เป็นลูกเรือประมงชาวพม่าและเขมร เริ่มป่วย 6 และ 14 ก.ย.45 ในเขต ต.ปานา อ.เมือง จากการสอบสวนมีผู้สัมผัสพบเชื้ออีก 10 ราย และตรวจพบเชื้อในน้ำดื่มของลูกเรือ ทางจังหวัดได้ให้ยา พร้อมทั้งทำลายเชื้อและให้สุขศึกษาแก่ลูกเรือประมงแล้ว ปัจจุบันยังไม่ได้รับรายงานผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มขึ้น	ติดตาม สถานการณ์
อุจจาระร่วงอย่างแรง (Severe diarrhea) จ. นครพนม	สสจ. นครพนม 27 ก.ย.45	สัปดาห์นี้ ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วงอย่างแรง ตรวจพบเชื้อ <i>Vibrio Cholerae</i> El Tor inaba 5 ราย เป็นชาย 3 ราย หญิง 2 ราย อายุ 19 – 80 ปี เริ่มป่วยวันที่ 14, 17, 17, 17, 17 ก.ย. 2545 ในเขต อ. นาหว้า 2 ราย อ.เมือง 2 ราย และ กิ่ง อ.วังยาว 1 ราย จากการสอบสวนโรคเบื้องต้น ทั้ง 5 ราย ไม่พบความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันทางจังหวัดได้สอบสวน พร้อมทั้งควบคุมป้องกันโรคในพื้นที่ ปัจจุบัน ยังไม่ได้รับรายงานผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มเติมอีก	ติดตาม สถานการณ์
อุจจาระร่วงอย่างแรง (Severe diarrhea) จ. ลำปาง	ศูนย์ระบาด วิทยาภาคเหนือ จ. ลำปาง 27 ก.ย.45	สัปดาห์นี้ ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วงอย่างแรง ตรวจพบเชื้อ <i>Vibrio Cholerae</i> El Tor inaba 2 ราย อายุ 61 และ 6 ปี เริ่มป่วยวันที่ 6 และ 13 ก.ย. 2545 เป็นผู้ป่วยในบ้านเดียวกัน ต. ปงแสงทอง อ.เมือง จ.ลำปาง จากการสอบสวนโรค ได้ทำ Rectal swab ผู้จำหน่ายอาหาร 18 ราย ผู้สัมผัสใกล้ชิด 20 ราย ตัวอย่างอาหาร 3 ตัวอย่าง ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ผล ไม่พบเชื้อทั้งหมด เก็บตัวอย่างน้ำ จากบ่อน้ำใช้ พบเชื้อ 1 ตัวอย่าง ทางจังหวัดได้ควบคุมป้องกันโรคใน	จบการติดตาม

		พื้นที่แล้ว จนถึงปัจจุบัน ยังไม่ได้รับรายงาน ผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มเติมอีก คาดว่าโรคสงบแล้ว	
--	--	--	--

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
ตาแดง (Conjunctivitis) จ.ระยอง	รพ.ระยอง 27 ก.ย.45	ได้รับรายงานการระบาดของโรคตาแดง ในเรือนจำกลาง จังหวัดระยอง ซึ่งมีจำนวนนักโทษทั้งหมด 2,650 คน เป็น นักโทษ หญิง 400 คน ชาย 2,250 คน ผู้ป่วยทั้งหมดเป็นชาย โดยเริ่มป่วยตั้งแต่วันที่ 13 ก.ย. จนถึง 27 ก.ย.45 มีผู้ป่วยรวม 354 ราย กระจายอยู่ทุกเรือนนอนซึ่งอยู่กันอย่างแออัด จากการสอบสวน พบว่า การระบาดครั้งนี้ น่าจะมาจากนักโทษที่เข้ามาใหม่ (ซึ่งป่วยเป็นตาแดง) นำเชื้อเข้ามา ทางเรือนจำร่วมกับ รพ.ระยอง กำลังควบคุมโรคอยู่	ติดตาม สถานการณ์

ข้อมูลเพิ่มเติมรายงานการเกิดโรค/การระบาดต่อเนื่องจากสัปดาห์ก่อน

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
ตาแดง (Conjunctivitis) อ.เมือง จ.เชียงใหม่	สสจ.เชียงใหม่	การระบาดของโรคตาแดง ในเรือนจำกลาง (ชาย) จังหวัดเชียงใหม่ เริ่มมีผู้ป่วยเกิดขึ้น ตั้งแต่วันที่ 13 ก.ย. จนถึง 27 ก.ย.45 มีผู้ป่วยเพิ่มขึ้น รวมทั้งสิ้นประมาณ 2,000 ราย ปัจจัยที่สนับสนุนการระบาด คือ ความแออัดของเรือนนอน การใช้สิ่งของร่วมกัน ตรวจไม่พบสารคลอริเนคก้างในน้ำประปาและน้ำใช้ของเรือนจำ ทางเรือนจำร่วมกับ สสจ.เชียงใหม่ กำลังควบคุมป้องกันโรค	ติดตาม สถานการณ์
ตาแดง (Conjunctivitis) อ.วัฒนานคร จ.สระแก้ว	รพ.วัฒนานคร จ.สระแก้ว	มีนักเรียนป่วยเป็นตาแดงในโรงเรียนวัฒนานคร จำนวน 200 คน กระจายในทุกตำบล ได้ให้สุขศึกษาแนะนำในการป้องกันการติดต่อ ขณะนี้สถานการณ์ดีขึ้น	จบการติดตาม
ตาแดง (Conjunctivitis)	ร.พ.บ้านฉาง จ. ระยอง	ผู้ป่วยตาแดง รวมทั้งสิ้นตั้งแต่ต้นปี 520 ราย กระจายอยู่ใน 3 ตำบล ขณะนี้สถานการณ์ดีขึ้น	จบการติดตาม

อ.บ้านฉาง			
จ.ระยอง			

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
ตาแดง (Conjunctivitis) อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี	ร.พ. ก.ม.10 จ.ชลบุรี	ผู้ป่วยตาแดง รวมทั้งสิ้นตั้งแต่ต้นปี 1,168 ราย ขณะนี้สถานการณ์ดีขึ้น	จบการติดตาม
ไข้กาพหลังแอน (Meningococcal meningitis) จ. ราชบุรี	สสจ.ราชบุรี	มีผู้ป่วยโรคไข้กาพหลังแอน 1 ราย ชายไทยอายุ 43 ปี ที่อยู่ จังหวัดราชบุรี เริ่มป่วยวันที่ 6 ก.ย.2545 เข้า รับการรักษาที่โรงพยาบาลศูนย์ราชบุรี ในหอ ผู้ป่วยหนัก (ICU) ตรวจพบเชื้อ <i>Neisseria</i> <i>meningitidis</i> ตอนนี ผู้ป่วยอาการทุเลาลงแล้ว ไม่มี รายงานผู้ป่วยใหม่	จบการติดตาม

บันทึกท้ายบท

ในฉบับนี้ ได้นำเรื่อง West Nile Virus Encephalitis ซึ่งเป็นโรคติดเชื้ออุบัติใหม่ (Emerging Infectious Disease) ในประเทศสหรัฐอเมริกา มาเสนออีกครั้งหนึ่ง ซึ่งก่อนหน้านี้ แพทย์หญิงปิยนิตย์ ธรรมาภรณ์พิลาศ ได้รายงานเกี่ยวกับการระบาดของโรค West Nile ในสหรัฐอเมริกา ในสถานการณ์การเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยาเร่งด่วน ปีที่ 5 ฉบับที่ 31 วันที่ 9 สิงหาคม 2545 มาแล้ว เพื่อให้เนื้อหามีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โปรดค้นหาฉบับที่ได้ระบุไว้ อ่านประกอบ จะทำให้มีความเข้าใจโรคนี้ได้ดียิ่งขึ้น

กรมอุตุฯของประเทศไทย ได้ประกาศว่า ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2545 จำนวนน้ำฝนในประเทศไทยจะลดลง และลมหนาวจะเข้ามาแทนที่ แต่ในขณะนี้ อุทกภัยที่เกิดขึ้นเมื่อเดือนกันยายน บางพื้นที่น้ำยังไม่ลด บางท้องที่น้ำเริ่มลดลงแล้ว บางท้องที่น้ำน่าเสียด เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงรำคาญ ทำให้ประชาชนต้องเป็นโรค น้ำกัดเท้า และรำคาญกับยุงที่เพิ่มมากขึ้นด้วย นอกจากนี้ มีรายงานการระบาดของโรคอุจจาระร่วงอย่างแรง และโรคตาแดง จากหลายจังหวัด เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง คงต้องรีบป้องกันและควบคุมโรคให้สงบโดยเร็ว

คณะที่ปรึกษา	นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์คำนวณ อึ้งชูศักดิ์ นายแพทย์สมศักดิ์ วัฒนศรี
บรรณาธิการที่ปรึกษา	นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร นายองอาจ เจริญสุข
บรรณาธิการประจำฉบับ	นายองอาจ เจริญสุข
บรรณาธิการผู้ช่วย/ฝ่ายผลิต	นางกาญจน์ย์ คำนาคแก้ว
งานข้อมูล	นางสาวเพ็ญศรี จิตรนำทรัพย์ นางลัดดา ลิขิตยี่งวรา นางอนงค์ แสงจันทร์ทิพย์ นายประเวศน์ เข้มชื่น
งานพิสูจน์อักษร	นางพงษ์ศิริ วัฒนาสุรศักดิ์ นางกาญจน์ย์ คำนาคแก้ว นางสาวลิักษณ์ รั้งมีวงศ์ นายสุเทพ อุทัยฉาย
งานพิมพ์	นางสาวกัทธา กาศิโลน
ออกแบบปกและจัดทำรูปเล่ม	นายถมยา พุกกะนันทน์ นายประมวล ทุมพงษ์
งานสมาชิกและการจัดส่ง	นางสาววรรณศิริ พรหมโชติชัย นางนงลักษณ์ อยู่ดี นายสวัสดิ์ สว่างชม